

Voorzitter,

Het is iedere keer weer onvoorstelbaar hoeveel geld er binnen onze gemeente omgaat. Er rust wat dat betreft een zware last op onze schouders. Wijsheid om hier mee om te gaan. Zeker als we kijken naar al die individuele inwoners van Steenwijkerland die de kachel lager of uit hebben gezet omdat de energiekosten niet meer betaalbaar zijn of die maaltijden overslaan omdat de kosten in de supermarkten zo gestegen zijn.

Als ik kijk naar de maatschappij van vandaag, dan kan het niet anders dan dat 2023 het jaar van barmhartigheid moet worden. Het jaar van omzien naar elkaar, want iedereen telt. Elkaar helpen en ondersteunen waar nodig.

We hebben als gemeente grote opgaven. Energie-armoede, bedrijven die omvallen, overvolle asielzoekerscentra, Oekraïners die nog niet veilig terug kunnen naar hun eigen land, Steenwijkerlanders die geen huis kunnen vinden, boeren die nog steeds in onzekerheid zitten wat de stikstofplannen voor hen voor gevolgen hebben. Onmacht en onrecht op allerlei gebied. En ondertussen ook allerlei uitdagingen die we het hoofd moeten bieden: de uitputting van de aarde en de natuur, klimaatverandering, houden we droge voeten, zakt ons huis niet weg? Arbeidsmarktkrapte, zorginfarcten.

Voorzitter, de ChristenUnie zal nu en in 2023 alle voorstellen van het college toetsen aan de criteria 'Aandacht voor wat écht telt!. Jij telt, iedereen telt. Onze titel van het verkiezingsprogramma. Wij willen dat sterke schouders de minder sterke schouders dragen. We zijn met elkaar verantwoordelijk dat iedereen in onze gemeente kan zeggen: het is goed wonen, werken en recreëren in Steenwijkerland.

In het oude Israel bestond wetgeving die in de bijbel is opgetekend. Wetgeving waar ik bij het schrijven van deze algemene beschouwing aan moest denken. Akkers mochten niet tot aan de rand gemaaid worden. En wat na het maaien op het land bleef liggen, mocht ook niet door maaiers bijeengeraapt worden. Alles wat na de oogst achterbleef moest worden overgelaten aan vreemdelingen, weduwen en wezen. In feite dus het armoede en minimalbeleid in die tijd. Omzien naar de ander.

Voorzitter, in onze voorbereiding hebben wij op twee onderwerpen vragen gesteld intern. Eén was om de kostendelersnorm voor jongeren onder de 29 te laten vervallen, vooruitlopend op veranderende wetgeving. Wat bleek, hier is binnen Stwl al sprake van. Daarnaast wilden we een naar een pauzestop voor mensen in de schuldhulpverlening. Dit is echter niet mogelijk, maar we zijn bijgepraat over de overgang van de GKB naar een nieuwe partij wat een versnelling gaat opleveren in het oppakken van de hulpvraag. Twee voorbeelden die laten zien hoe Steenwijkerland omziet naar de ander. Oog heeft voor haar inwoners. Voorzitter, kunnen wij van de wethouder een toezegging krijgen dat ze ons op korte termijn middels een informatienota of werkvergadering meeneemt in deze wijziging rondom de uitvoeringsorganisatie schuldhulpverlening?

Voorzitter, om onze idealen te verwezenlijken moeten we onze middelen op een goede wijze inzetten.

Daarom wil ik een aantal opmerkingen maken over de begroting 2023 als een korte **algemene financiële beschouwing**:

de septembercirculaire 2022 meegerekend hebben we een ongekend positief saldo, een forse bestedingsplan, uitbreiding formatie voor beleidsintensivering, meer geld voor onderhoud en beheer openbare ruimte en het fietsplan. Daarnaast nog de reservering voor de twee rondwegen en tel daarbij de reservering op via de NJN voor ondersteuning aan maatschappelijke instellingen. Wat is dit een florissant beeld!

2026 en verder zijn nu nog echt financieel onzekere jaren. We hopen, met alle investeringen in het vooruitzicht, dat we hier snel duidelijkheid over krijgen.

Voorzitter, als laatste wil ik nog wat 8 opmerkingen plaatsen over de begroting en wat onze verwachtingen zijn voor de komende jaren. Ik zal hier ook onze mogelijke moties inleiden.

1. We herkennen in de voorliggende begroting de keuzes die gemaakt worden als afgeleide van ons verkiezingsprogramma en coalitieakkoord, zoals meer aandacht voor duurzaamheid en klimaatverandering. We moeten de komende vier jaar meer en andere stappen zetten dan afgelopen jaren. We hebben ook het gevoel dat de wind in deze raad daar ook wat anders over is gaan waaien. Dat we elkaar ook meer en beter gaan vinden op dit thema. Wel dienen we een motie in rondom het nog op te stellen klimaatakkoord.
2. U weet dat wij ons heel erg druk maken over alle ontwikkelingen in en rondom onze natuurgebieden, landbouw en rietsector. En dan met name daar waar de provincie aan het stuur zit. Het is voor ons belangrijk dat de komende vier jaar hier aanmerkelijk meer aandacht voor komt. We moeten meer zelf de regie nemen en samen met gebiedspartners afstemmen en communiceren hoe provinciale plannen uitpakken voor agrariërs en riettelers.
3. De aandacht voor fietsen in onze gemeente zien we ook terug in de begroting. Er komt nog een fietsplan, wat ons betreft wordt dat een ambitieus fietsplan. En zetten we echt een stip op de horizon als het gaat om een goede plek op het zijn van de fietsgemeente van Nederland.
4. Wat betreft het voorstel voor de musea verwachten wij van het college een voorstel met (keuze)alternatieven. We hopen dat de wethouder dat kan toezeggen. Wat betreft de VO-school hopen we in het voorstel duidelijk de keuzes terug te vinden die we mogelijk hebben als het gaat om basis, luxe en luxer. We hopen ook dat de wethouder dat kan toezeggen.
5. Het actieplan energie-armoede moet worden opgesteld. Kan de wethouder toezeggen dat dit op korte termijn gebeurd? Want veel van onze inwoners kunnen niet meer wachten. En kunnen wij het plan ontvangen als die gereed is?
6. In het bestuursprogramma Bouwen missen we de actie dat er nog een goede planning moet komen welke kern wanneer aan de beurt is en hoe deze afwegingen gemaakt wordt. Wanneer kunnen we dit tegemoet zien? Onze inwoners hebben recht op duidelijkheid. Daarom dienen we een motie in.
7. We voegen middelen toe voor het betalen van de energie van gemeentelijke gebouwen. De ChristenUnie mist hierbij echter de ambitie om gewoon het energieverbruik naar beneden te brengen, los van duurzaamheidsmaatregelen. Wat is het plan hiervoor?
8. Als laatste voorzitter willen we aandacht voor vitale ouderen. We missen concrete actie op dit punt terwijl het wel een van de zes speerpunten is in het programma samenredzaam. Ook daarom dienen we een motie in.

Voorzitter, ik wil het college en ons als raad veel wijsheid en zegen wensen om in deze tijd van vele uitdagingen en crisissen naar de ander te blijven omzien.

Dan de drie moties: